

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid Karlskoga
Idrottsgymnasium i Karlskoga kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Karlskoga Idrottsgymnasium avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen samt av skollagens bestämmelser om huvudmannens styrning och stöd.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden samt huvudmannens styrning och stöd inom det femte området. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Karlskoga Idrottsgymnasium i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling, och ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och organisera arbetet utifrån ett tydligt fokus på kunskaps- och värdegrundsuppdraget utifrån en uppföljning och analys av skolenhetens samlade resultat.

Undervisning

Undervisningen främjar i låg utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, och ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver tillsammans utveckla metoder för att på ett strukturerat sätt planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i låg utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete och ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna och skolenhetens övriga personal skapa rutiner för att systematiskt följa upp och analysera elevernas upplevelser av trygghet och studiero, samt för hur eleverna ska bli involverade i arbetet med att skapa en trygg och lugn skolmiljö.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen ges i låg utsträckning och ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att följa upp och analysera lärarnas bedömningar och betygssättning ur ett likvärdighetsperspektiv och utifrån eventuella avvikelser vidta nödvändiga åtgärder.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i låg utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning och ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver kritiskt granska och göra självständiga bedömningar av utbildningens kvalitet i syfte att identifiera framgångsfaktorer och utvecklingsbehov.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **2025-09-20** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2024:7539) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn gör en begränsad uppföljning och analys av resultaten på skolenheten. Rektorn följer upp skolenhetens kunskapsresultat och frånvaro och gör olika jämförelser och konstateranden. Exempelvis följer rektorn upp skillnader mellan könen, andel elever med betyget F, examensgrad, frånvaro samt har konstaterat att de manliga eleverna företrädesvis har de låga betygen och att elever i år tre har lägre betyg. Det saknas dock ett samlat underlag som kan utgöra en bred grund för uppföljning och analys av skolenhetens arbete. Exempelvis omfattas inte rektorns uppföljning och analys av hur värdegrundsarbete integreras i undervisningen, hur undervisningen genomförs och hur väl den fungerar, elevernas upplevelse av undervisningens genomförande eller lärarnas behörigheter och behov av kompetensutveckling. Vid läsårsslutet har skolenheten gemensamma utvärderingsdagar där rektorn tillsammans med lärarna identifierar elevgruppernas förutsättningar och eventuella risker i syfte att ge goda förutsättningar inför nästkommande läsår men ovan givna underlag omfattas inte.

Rektorn genomför informella samtal med lärarna kring deras undervisning men en uppföljning av undervisningens genomförande sker i dagsläget inte kontinuerligt och strukturerat. Visserligen tar rektorn regelbundet del av lärarnas grovplaneringar vid läsårsstart men i övrig tar rektorn exempelvis inte del av lärarnas planeringar eller gör lektionsbesök i syfte att använda dessa som en del i uppföljning och analys av skolenhetens utveckling av undervisningen. Vidare är inte elevhälsan delaktig i uppföljning och analys av skolenhetens arbete samt att skolenheten i dagsläget saknar ett aktivt elevråd som syftar till att ge eleverna delaktighet.

Rektorn har fattat beslut om vissa utvecklingsinsatser men kopplingen till en analys av skolenhetens samlade resultat är svag då inte alla delar har följts upp och analyserats. Rektorn har dock initierat ett riktat utvecklingsarbete mot bakgrund av negativa attityder till skolarbetet där elever får stöd i att lämna in sina inlämningsuppgifter i tid och vara i fas med sina arbetsuppgifter. Kopplat till det har lärarna tagit del av en föreläsning. Vidare fattar rektorn beslut om hur resurserna ska fördelas tillsammans med några lärare inför kommande läsårs organisation. En grundläggande strategi i tjänstefördelningen är att behålla och rekrytera lärare och det innebär att lärare inte alltid undervisar i ämnen och kurser de är behöriga i om tjänsternas omfattning är för låg men fördelningen av resurser utgår inte tydligt utifrån en analys av behov.

Jämställdhetsarbetet

Rektorn ger i begränsas utsträckning ledning och styrning av skolenhetens jämställdhetsarbete. Jämställdhetsfrågor tas företrädesvis upp i de ämnen där jämställdhet ingår i kurserna men rektorn följer inte kontinuerligt upp hur jämställdhetsperspektivet genomsyrar undervisningen. Rektorn har dock initierat utvecklingsinsatser kopplat till jämställdhet på förekommen anledning, då det har framkommit att manliga elever inspirerats av uppfattningar hämtade från nätet kopplat till jämställdhet. Granskningen visar dock att personalen sällan samtalat om jämställdhetsfrågor i syfte att utgöra en grund i ett samlat och strategiskt jämställdhetsarbete på skolenheten. Vidare följer rektorn upp könsmonster kring kunskapsresultaten men har inte vidtagit några åtgärder som kan kopplas till det.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn ger i viss utsträckning ledning i det pedagogiska arbetet som ska fokusera på kunskaps- och värdegrundsuppdraget. Rektorn har skapat en organisation för samverkan mellan lärare genom ett årshjul där en planering för kommande läsår finns att tillgå för lärarna. I årshjulet finns veckovisa möten där mötet varannan vecka är avsett att behandla pedagogiska frågor och kollegialt lärande. Det finns en mötesplanering för vad som ska tas upp och mötesprotokoll som lärare kan ta del av. Vidare är skolenhetens scheman lagda så att lärarna har gemensamma raster vilket möjliggör informella samtal. Det framgår dock att endast en tredjedel av de undervisande lärarna har möjlighet att delta i det kontinuerliga kollegiala lärandet. De lärare som undervisar i de teoretiska kurserna och som inte har möjlighet att delta får information genom informella samtal och de lärare som undervisar i de praktiska momenten i kurserna deltar inte i de mötena. Emellertid deltar alla lärare utom de som undervisar i de praktiska momenten vid skolenhetens uppstarts dagar och utvärderingsdagar. Rektorn inhämtar företrädesvis inspiration till dagordningen för mötet

avsett för pedagogiska frågor och kollegialt lärande från informella samtal med lärarna men det saknas en strategi, systematik och långsiktighet som ger möjlighet för rektorn att försäkra sig om att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen och där framgångsfaktorer och behov av vidare utveckling framgår. Uppföljningen av hur lärandet i kollegiet ger avtryck i undervisningen är därför begränsad. Rektorn planerar dock att följa upp hur det kollegiala lärandet kring omotiverade elever och frånvaro framöver. Vidare ges lärarna små möjligheter att samverka med elevhälsans kompetenser i syfte att främja undervisningen och elevernas lärande och utveckling då endast skolsköterskan kontinuerligt finns tillgänglig.

På skolenheten finns vissa gemensamma arbets- och förhållningssätt men rektorn ger i begränsad utsträckning ledning i hur det pedagogiska arbetet ska bedrivas och följas upp. Av granskningen framgår att diskussioner har förts kring fasta placeringar i klassrummen och elevers mobilanvändande i undervisningen. Utifrån diskussionerna har en överenskommelse träffats kring att skolenheten har fasta placeringar i klassrummen men detta tillämpas inte av alla lärare och i övrigt känner inte lärarna till några gemensamma arbets- eller förhållningssätt på skolenheten. Vidare saknas till största del möjligheter för lärarna att samverka med behöriga ämneskollegor. Det finns också lärare som saknar legitimation och legitimerade lärare som inte har behörighet i vissa av de ämnen de undervisar i. Vissa av dessa lärare saknar behörig ämneskollega på den egna enheten men några har viss kontakt med behöriga lärare på andra skolenheter utifrån egna initiativ. När det gäller nyanställda lärare får de en introduktion av rektorn men för obehöriga lärare som varit en längre tid på skolenheten finns ingen organisation för ett kontinuerligt stöd.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och organisera arbetet utifrån ett tydligt fokus på kunskaps- och värdegrundsuppdraget utifrån en uppföljning och analys av skolenhetens samlade resultat.

Motivering till utvecklingsområdet är att rektorn visserligen har skapat en organisation där vissa lärare har möjlighet att diskutera utveckling av undervisningen men det saknas en struktur som stödjer rektorn och lärarna i uppföljning av det kollegiala lärandet och att innehållet i möten följer de identifierade utvecklingsområdena. Vidare har inte alla lärare möjlighet att delta i kollegial samverkan och lärarna har begränsad tillgång till samarbete med kompetenser inom elevhälsoområdet. Skolans arbets-

och förhållningssätt riskerar därför att bli otydliga, vilket i sin tur innebär en risk för att utvecklingen av undervisningen inte riktas mot och följs upp utifrån de utvecklingsbehov som finns i verksamheten.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utformar rutiner som stäcker sig över läsåret för att på ett tydligt sätt kunna följa upp och analysera vilka arbetssätt som är effektiva i förhållande till identifierade utvecklingsområden. Vidare behöver rektorn skapa en organisation som ger samtliga lärare möjlighet att delta i det kollegiala lärandet på skolenheten samt att lärarna har tillgång till elevhälsans kompetenser. Detta kan ge skolenheten en bred bild av elevernas kunskapsutveckling och som kan ge lärarna möjlighet att prova och dela kunskaper och effektiva och motiverande arbetssätt i olika kurser och ämnen. Vidare kan rektorn med fördel se till att alla lärare lägger ut sina planeringar i skolenhetens lärplattform så att det möjliggörs för både elever och kollegor att ta del av dessa.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Rektorns ansvar, 3 Examensmål för alla nationella program, 4 Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr22, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i låg utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Lärarna arbetar för att ge eleverna ett aktivt lärarstöd och undervisningen är till största del varierad och balanserad, men tillämpningen skiljer sig mellan lärare och mellan kurser och ämnen. Oftast inleds lektionerna med en genomgång och att eleverna därefter får arbeta enskilt eller i grupp men vissa lektioner har en stor variation av arbetssätt och där syfte och mål är tydligt för eleverna. Oftast avslutas lektionerna med att läraren berättar vad nästa lektion ska innehålla eller vad som kommer på nästa prov men även

här finns en variation. För att eleverna ska komma igång och förstå arbetsuppgifterna får eleverna stöd och lärarna förklarar hur uppgifter eller arbetsmoment ska genomföras på olika sätt. Vidare har skolenheten en lärplattform där lärarna kan tillgängliggöra arbetsuppgifter och planeringar för eleverna. Det varierar dock hur lärarna använder den. Vissa lärare lägger ut arbetsmaterial och planeringar så att eleverna kan få stöd i sina studier medan vissa endast lägger uppgifter och information. Vidare framgår att det för flera elever är otydligt att praktiska moment som sker utanför skolenhetens lokaler är kopplade till kursplaner och kursmål

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Lärarna arbetar i olika grad för att stärka elevernas självförtroende och motivation. Det framkommer i granskningen att lärarna aktivt arbetar med att skapa goda relationer med eleverna och att det förväntas leda till att elevernas självförtroende ökar samt att lärarna därigenom får kännedom om vilka krav och förväntningar de kan ställa på eleverna. Utifrån det kan lärarna i undervisningen ge berömmande och pushande feedback på olika arbetsuppgifter samt anpassa och utmana eleverna där de befinner sig i sin kunskapsutveckling. Det framgår också att skolenhetens rektor och lärare generellt har en positiv inställning till elevernas förmåga och är engagerade i sitt arbete och att rektorn ibland lyfter dilemman kring höga förväntningar i sin roll som lärare.

Innehåll och arbetssätt anpassas till viss del på grupp- och individnivå. Arbetsmaterial kan erbjudas i olika svårighetsgrader men till stor del får eleverna arbeta med samma material. Eleverna känner till att de kan få anpassade uppgifter om något är svårt men när det gäller utmaningar ger inte alla lärare sådana möjligheter. Exempelvis kan eleverna få anpassningar såsom ljudböcker vid svårigheter att läsa en text men det finns få exempel på hur lärarna anpassar undervisningen för de elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling. Det saknas också en samverkan med elevhälsan i förhållande till att anpassa innehåll och arbetssätt till aktuell elevgrupp.

Elevers delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Eleverna ges sällan ett reellt inflytande över arbetsformer och innehåll i undervisningen och det saknas gemensamma arbetssätt kring hur eleverna kan få utvärdera undervisningen. Av granskningen framgår att det inte finns några gemensamma strategier för att kontinuerligt och med systematik inhämta elevernas synpunkter på undervisningen bortsett från att eleverna kan ge synpunkter vid kursutvärderingar, mentorstid och vid utvecklingssamtal. Vanligtvis får eleverna välja hur de ska redovisa

uppgifter eller examinationssätt och i vissa fall får eleverna delta i utvärdering när en kurs avslutas men det skiljer sig mellan lärare. Undantaget är att eleverna i de praktiska momenten i specialidrotten där eleverna exempelvis får vara delaktiga i planeringen av undervisningen. Det finns dock exempel på att enskilda lärare inhämtar elevernas synpunkter i syfte att skaffa sig kunskap om elevernas intresseområden och förändra arbetssätt samt att läraren genomfört förändringar utifrån informationen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver tillsammans utveckla metoder för att på ett strukturerat sätt planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna.

Motivering till utvecklingsområdet är att eleverna sällan får möjlighet att vara delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. Visserligen får eleverna i vissa kurser och ämnen ibland ha synpunkter på arbetssätt och även utvärdera undervisningen, men det saknas gemensamma förhållnings- och arbetssätt som syftar till att ge eleverna reellt inflytande i undervisningen. Det medför en risk för att undervisningen inte är anpassad till elevernas förutsättningar och heller inte blir stimulerande och motiverande, vilket i sin tur innebär en risk att eleverna tappat intresset för skolarbetet och inte utvecklas så långt som möjligt i relation till målen för utbildningen.

Skolinspektionen rekommenderar därför lärarna att med stöd av rektorn utveckla former för och gemensamma arbetssätt kring elevernas möjlighet till att vara delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. När det gäller lärarna är det av vikt att de inhämtar elevernas synpunkter både om hur undervisningen genomförts och ska genomföras i syfte att på bästa sätt få ett välgrundat underlag för sin planering av innehåll, arbetsformer och arbetssätt och som bidrar till utveckling av den egna undervisningen. Det kan exempelvis vara att göra eleverna delaktiga i att läsa ämnesplaner och det centrala innehållet i en kurs och sedan diskutera vad de ska lära sig och utifrån det ge förslag på hur arbete kan bedrivas och som läraren kan utgå ifrån i sin planering. Detsamma kan ske vid planering av enstaka lektioner genom att elevernas reflektioner och synpunkter kan påverka lektionens och kommande lektioners innehåll. Lärarens planering kan också utgå från elevernas berättelser om sin förståelse och erfarenheter kring det som undervisningen ska behandla. Utvärderingar kan med fördel

genomföras under en kurs gång och med varierande metoder. Vidare är det av vikt att relevant elevhälsokompetens blir involverad i undervisningspraktiken. Detta utgör en god grund för att eleverna ska uppleva att de har inflytande och att lärare får goda förutsättningar för att planera en undervisning som är stimulerande, intresseväckande, motiverande och anpassad på både grupp- och individnivå. För vidare läsning rekommenderas: Stärk elevers delaktighet och inflytande i utbildningen, Skolverket.¹

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i låg utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete och utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med huvudmannen, rektorn, lärare, elevhälsa, elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Arbetet för studiero och lugn miljö

Det pågår ett visst arbete på skolenheten för att skapa och bibehålla studiero där eleverna deltar, men lärarna har olika förhållningssätt i arbetet och det finns inga rutiner för att följa upp studieron. Lärarna diskuterar elevgrupper och strategier för studiero tillsammans under exempelvis utvärderings- och planeringsdagar vid läsårsslut, men också i möten och vardagliga sammanhang under läsåret. Vi utvärderingsdagarna vid läsårets slut diskuteras exempelvis vilka eventuella faktorer som kan utgöra hinder för elevers kunskapsinhämtning och då kan studiero vara ett sådant. De har även diskuterat mobiltelefonanvändning i undervisningsmiljön och enats om att det ska vara upp till var och en av lärarna att besluta om. När det gäller uppföljning av elevernas upplevelser av studiero, sker det främst informellt i samtal med eleverna. Frågan om studiero kan också komma upp i exempelvis hälsosamtal och närvarouppföljningar, samt eventuella utvecklingssamtal. Dock sker endast en systematisk uppföljning av elevernas upplevelse av studieron genom Skolinspektionens skolenkät i år

¹Skolverket (2025). Hämtad från Skolverkets hemsida [Stärk elevers delaktighet och inflytande i utbildningen - Skolverket](#) hämtad 21 februari 2025.

2 vartannat år, vilket både innebär att inte alla elever har möjlighet att yttra sig om studieron samt att det inte finns rutiner på skolenheten för att följa upp studieron kontinuerligt och med systematik. Därmed saknas underlag för analyser av situationen, som kan ligga till grund för ett samlat arbete med studiero som eleverna deltar i och som kan mynna ut i ändamålsenliga åtgärder för en god studiemiljö.

Arbetet för trygghet

Det finns generellt ett medvetet arbete med att skapa trygghet på skolenheten men organisationen kring arbetet är otydlig. Rektorn och lärarna arbetar med att skapa goda relationer och att det ska ligga som en grund i undervisningen men organisationen för arbetet med att skapa en trygg miljö på skolenheten är otydlig och saknar till största del grund i uppföljningar och analyser av elevernas upplevda trygghet och trivsel. Exempelvis sker inte arbetet med att skapa goda relationer genom ett överenskommet förhållningssätt. Vidare sker en systematisk uppföljning av den upplevda tryggheten bland eleverna enbart genom Skolinspektionens enkät i år 2 vartannat år. Även om det skulle framkomma information om upplevd otrygghet bland eleverna under exempelvis hälsosamtal i år 1, frånvarouppföljningar eller i de utvecklingssamtal som mentorer och lärare i vissa fall genomför finns ingen medveten strategi för att samla in informationen så att den kan utgöra underlag för analys. Dessutom saknar såväl elever som personal kännedom om vilka rutiner som finns på skolenheten när det gäller kränkningsärenden. Emellertid sker trygghetsskapande aktiviteter inom ramen för undervisningen och genom värdegrundsarbetet. Exempelvis får eleverna diskutera och vara delaktiga i eventuella revideringar av skolenhetens ordningsregler. Det förekommer även gruppstärkande aktiviteter i samband med uppstarts dagar och på mentorstid, samt i form av gemensamma aktivitetsdagar och ämnesöverskridande projekt.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna och skolenhetens övriga personal skapa rutiner för att systematiskt följa upp och analysera elevernas upplevelser av trygghet och studiero, samt för hur eleverna ska bli involverade i arbetet med att skapa en trygg och lugn skolmiljö.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det på skolenheten saknas ett strategiskt och medvetet arbete med trygghet och studiero som eleverna är delaktiga i. Avsaknaden av rutiner för att följa upp elevernas upplevelser av

trygghet och studiero gör att det inte finns underlag för en övergripande analys av situationen på skolan, vilket innebär en risk för att skolenhetens personal inte får kännedom om eventuella platser, sammanhang och situationer som eleverna kan uppleva som otrygga. Det i sin tur innebär att det finns en risk för att eleverna inte får den trygga skolmiljö och grad av studiero som de har rätt till och att elevernas möjligheter till inläring, och därmed också studieresultat, påverkas negativt.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att tillsammans med lärarna och övrig personal tar fram ett brett och rikt material av hur eleverna upplever tryggheten. I ett sådant arbete behövs tydliga rutiner och strategier för att följa upp och analysera elevernas upplevelser av trygghet och studiero och som omfattar samtliga miljöer eleverna befinner sig i, samt för hur eleverna ska bli delaktiga i arbetet. Dessutom behöver rektorn fortsatt följa upp arbetet för att försäkra sig om att överenskomna arbets- och förhållningssätt tillämpas av lärarna och att de insatser som sker för trygghet och studiero har avsedd effekt. För vidare läsning rekommenderas Skolinspektionens tematiska analys om skolors arbete med trygghet och studiero.²

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 22-25 a §§ skollagen

8 kap. 2-3 och 3 f §§ gymnasieförordningen

Gy11, 2.5 Bedömning och betyg, 3. Examensmål för alla nationella program, 4. Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr22, 5. Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen ges på låg nivå. Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt av inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn har följt upp och identifierat avvikelser i betygssättningen och angett olika förklaringar till dessa men diskussioner

² Skolinspektionen (2020). *Skolors arbete med trygghet och studiero. En tematisk analys utifrån beslut fattade inom regelbunden kvalitetsgranskning 2018-2018*. Tematisk analys Nr 1.

med lärarna kring avvikelserna ur ett likvärdighetsperspektiv sker i begränsad omfattning. Rektorn har uppmärksammat och diskuterat avvikelser mellan betyg och resultat på nationella prov, samt mellan manliga och kvinnliga elevers betyg, med lärare. Vidare har rektorn tillgång till lärarnas bedömningar i alla kurser och ämnen. Rektorn använder dock underlaget i liten omfattning till att identifiera avvikelser i lärarnas bedömningar i syfte att utveckla lärarnas bedömarkompetens eller för att undersöka eventuella avvikelser på övergripande nivå vad gäller exempelvis betyg i olika kurser och ämnen över tid, eller jämfört olika lärares betygssättning.

Kvalitetssäkring av bedömningar och betyg

Rektorn ger i begränsad omfattning lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina betyg och arbeta för en likvärdig bedömning och betygssättning. Granskningen visar att rektorn ger lärare förutsättningar i form av mötesstruktur att kvalitetssäkra sina bedömningar, men följer endast i undantagsfall upp hur bedömningsarbetet sker. Dessutom skiljer det sig mellan lärare vilket stöd de får i arbetet med likvärdiga bedömningar. Lärarna har gemensamma planeringsdagar och konferenstider på den egna skolenheten. De har även vissa kompetensutvecklingsdagar tillsammans med andra skolenheter i huvudmannens organisation. Vid dessa tillfällen finns ibland möjlighet till kvalitetssäkring av bedömningar och samtal om bedömningsfrågor. Vid något enstaka tillfälle föregående läsår hade lärare i teoretiska ämnen en träff för att diskutera bedömning, men lärarna har som kompetensutveckling inför Gy 25 diskuterat likheter och skillnader i de nuvarande kurserna och i bedömningarna med det kommande systemet. De har även samtalat om exempelvis bedömningsbegrepp. Dock har rektorn inte initierat eller arrangerat speciellt för att lärarna på ett metodiskt och strukturerat sätt ska ta upp frågor om bedömning och betygssättning med varandra. Kvalitetssäkringen när det gäller lärarnas bedömningar sker i störst utsträckning i ämnen och kurser där det finns nationella prov. Rektorn möjliggör emellertid för lärarna att använda Skolverkets bedömningsstöd men känner inte till om alla lärare gör det. Hen vet också att det förekommer att lärare sambedömer vissa moment som eleverna genomför muntligt. Förutsättningarna att samverka med behöriga ämneskollegor skiljer sig emellertid mellan lärare. Det finns exempelvis lärare som är ensamma om att undervisa i sina respektive ämnen och kurser och som inte deltar i gemensamma möten och

kompetensutvecklingsinsatser. Rektorn har dock inte skapat någon organisation där lärarna regelbundet kan samverka med varandra kring bedömning och betygssättning och där alla lärare kan delta. Vidare saknas möjligheter för obehöriga lärare att samverka med ämnesbehöriga kollegor i bedömningsarbetet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att följa upp och analysera lärarnas bedömningar och betygssättning ur ett likvärdighetsperspektiv och utifrån eventuella avvikelser vidta nödvändiga åtgärder.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorns analys av likvärdigheten i lärarnas bedömningar är begränsad, liksom rektorns kännedom om eventuella avvikelser och bakomliggande orsaker. Rektorn har heller inte särskilt följt upp lärarnas bedömningsarbete. Genom en övergripande analys av omdömen och betyg, och samtal med lärarna utifrån en sådan analys, kan rektorn identifiera mönster för att säkerställa att alla elever har blivit bedömda enligt samma krav och utifrån ett varierat underlag. Sådana analyser och samtal kan också bidra till att lärare utvecklar sin bedömarförmåga och främjar en likvärdig och rättvis bedömning av elevernas kunskaper.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att utveckla arbetet med att analysera eventuella avvikelser och tendenser i omdömen och betyg. Det kan exempelvis ske genom jämförelser av omdömen och betyg i olika årskullar, ämnen, mellan lärare, över tid och utifrån kön. Det är även av vikt att rektorn utifrån sina analyser samtalar med lärarna om bedömningsfrågor och betygssättning ur ett likvärdighetsperspektiv. För vidare läsning rekommenderas Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om betyg och provning (SKOLFS 2022:417)³, samt Skolinspektionens

³ Skolverket (2022). Betyg och provning. *Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om betyg och provning.*

rapport från tematisk kvalitetsgranskning om rektorers arbete för rättvisande och likvärdiga betyg i gymnasieskolan (2023).⁴

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

2 kap. 2, 8 a, 13, 18 och 34–35 §§, 4 kap. 3, 7–8 §§ skollagen

3 kap. 1 och 4 §§, 5 kap. 1 § kommunallagen

Gy11, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen styr och stödjer i låg utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med huvudmannen, rektorn, elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Självständig aktör, roller och ansvarsfördelning.

Huvudmannen har en svag och otydlig styrning och gör sällan självständiga bedömningar av skolenhetens arbete. Huvudmannen begär visserligen årligen in en kvalitetsrapport från rektorn utifrån en given struktur men efterfrågar i övrigt inga andra sammanställningar av skolenhetens resultat såsom exempelvis klagomål, anmälningar om kränkande behandling antal åtgärdsprogram eller liknande. Vidare framgår att huvudmannen inte på något strukturerat sätt ger rektorn återkoppling på kvalitetsrapporten eller följer upp förbättringsåtgärder förutom avseende budgetuppföljning och att rektorn följer uppdraget kring skolenhetens profil. Huvudmannen har således ingen samlad helhetsbild av verksamhetens kvalitet som kan ligga till grund för en egen självständig bedömning och kan leda till eventuella åtgärder och stöd till rektorn. Av granskningen framgår vidare att roller och ansvar är otydliga för elever, lärare och rektorn. Dels finns oklarheter kring i vilka sammanhang som rektorn är rektor på skolenheten då rektorn också är undervisande lärare, dels känner inte lärare och elever till vem huvudmannen är och vilken roll huvudmannen har i förhållande till skolenheten.

⁴ Skolinspektionen (2023). *Rektorers arbete med rättvisande och likvärdiga betyg i gymnasieskolan*. Tematisk kvalitetsgranskning 2023. Diarienummer: 2022:58.

Långsiktighet och systematik i arbetet

Huvudmannen tar i viss utsträckning ansvar när det gäller att planera för undervisningens förutsättningar och genomförande ur ett systematiskt och långsiktigt perspektiv. Av granskningen framgår visserligen att huvudmannen begär in rektorns kvalitetsredovisning, efterfrågar lärares behörighet och ett eventuellt rekryteringsbehov men att det i övrigt företrädesvis bygger på att rektorn signalerar ett behov. Huvudmannen tar sällan på egen hand upp frågor kring vilka kompetenser som skolenheten i övrigt är i behov av och som leder till kompetensutvecklingsinsatser, exempelvis att alla lärare på sikt ska bli behöriga i ämnen de undervisar eller behov av specialpedagogisk kompetens.

Oberoende aktör vid klagomål och kränkingsanmälningar

Huvudmannen har ett begränsat arbete med att på ett oberoende sätt ta emot och utreda klagomål och kränkningar. Huvudmannen har rutiner för kränkingsanmälningar och klagomålshantering men rutinerna är inte kända av elever och personal på skolenheten. Det förekommer att lärare tar upp kränkningar med rektorn, som då gör en bedömning och eventuell utredning av det inträffade. Rektorn rapporterar in kränkingsärenden till huvudmannen om hen bedömer att det rör sig om kränkningar av allvarigare karaktär. När det gäller klagomål på skolans verksamhet tar huvudmannen upp sådana under en stående punkt på ledningsgruppsmöten. Emellertid har inte någon utredning skett av klagomål som inkommit i närtid.

Behovsanpassat stöd till rektorn

Huvudmannen ger ett visst stöd till rektorn men stödet bygger på en begränsad kännedom om verksamheten. Vidare tar huvudmannen ett begränsat ansvar för god måloppfyllelse och likvärdighet i utbildningen, utifrån en självständig bedömning och verksamhetens behov. Huvudmannen följer upp vilket stöd rektorn behöver i sitt uppdrag främst genom informella samtal på rektorns initiativ, samt utifrån rektorns signaler, bedömningar och önskemål. Rektorn kan utöver kollegialt erfarenhetsutbyte med övriga rektorer i ledningsgruppen, få stöd i personalfrågor genom en kompetens för personalfrågor inom huvudmannens organisation. På skolenheten finns dessutom en medarbetare som stöttar verksamheten i IT-frågor. I övrigt ger huvudmannen ett begränsat stöd när det gäller att eleverna ska nå målen och att utbildningen ska vara likvärdig, exempelvis genom ett långsiktigt och strategiskt arbete för att tillse att eleverna får undervisning av behöriga lärare och att det finns de kompetenser som skolenheten är i behov

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver kritiskt granska och göra självständiga bedömningar av utbildningens kvalitet i syfte att identifiera framgångsfaktorer och utvecklingsbehov.

Motivering till utvecklingsrådet är att huvudmannen sällan gör självständiga bedömningar av utbildningens kvalitet och måluppfyllelse, eller granskar rektorns kvalitetsarbete kritiskt. Visserligen lämnar rektorn årligen in ett kvalitetsarbete men det utgör endast en del av de underlag som en huvudman förväntas inhämta för att kunna göra en självständig bedömning av verksamhetens kvalitet. Vidare medför det en risk att huvudmannen inte identifierar eventuella behov i utbildningen som ligger inom huvudmannens styrningsansvar.

Skolinspektionen rekommenderar därför att huvudmannen självständigt följer upp och analyserar utbildningens resultat, kvalitet och måluppfyllelse vad gäller nationella mål och likvärdighet. Utifrån slutsatserna i en analys kan huvudmannen förhålla sig självständigt till och kritiskt granska de bedömningar som rektorn gör inom det systematiska kvalitetsarbetet på skolenhetsnivå. Även om en huvudman med endast en skolenhet kan bedriva sitt systematiska kvalitetsarbete i ett sammanhang med verksamheten framgår av skollagen att varje huvudman på ett systematiskt sätt ska följa upp, analysera resultaten och utveckla verksamheten. Det är av vikt att huvudmannens systematiska kvalitetsarbete utgår från ett styrningsperspektiv och leder till att huvudmannen kan identifiera utvecklingsbehov i sin verksamhet. Huvudmannen behöver därför på eget initiativ långsiktigt och systematisk inhämta information som är nödvändig för att kunna göra en egen uppföljning och analys. Förutom kunskapsresultat behöver huvudmannen kunskap om de förutsättningar som behövs för undervisningens planering och genomförande, exempelvis nödvändiga kompetenser, verktyg och ändamålsenliga lokaler.

På Skolinspektionens vägnar

X Ingela Åkerman Jansson

Föredragande
Signerat av: Ingela Åkerman Jansson

X Christoffer Martinelle

Beslutsfattare
Signerat av: Christoffer Martinelle

I handläggningen av ärendet har även utredare Maria B. Stiegsdotter medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer.
- 2 gruppintervjuer med elever.
- 2 gruppintervjuer med lärare.
- En digital intervju med lärare.
- En telefonintervju med lärare
- En digital intervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn.
- En digital intervju med huvudmannen
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och

utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i betygssättningen? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning styr och stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning i en trygg miljö? I detta område granskas hur huvudmannen arbetar med att vara en självständig aktör i arbetet mot att nå de nationella målen.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 2025-01-14 och 2025-01-15, samt genomförde intervjuer på distans 2025-01-17 och 2025-01-21. Besöket genomfördes av utredarna Ingela Åkerman Jansson och Maria B. Stiegsdotter. Karlskoga idrottsgymnasium är en fristående gymnasieskola belägen i Karlskoga kommun med huvudmannen Karlskoga idrottsgymnasium AB. Skolan har samhälls- och ekonomiprogrammet med idrottsinriktning. Vid granskningstillfället gick 67 elever på skolenheten. Skolan leds av en rektor.